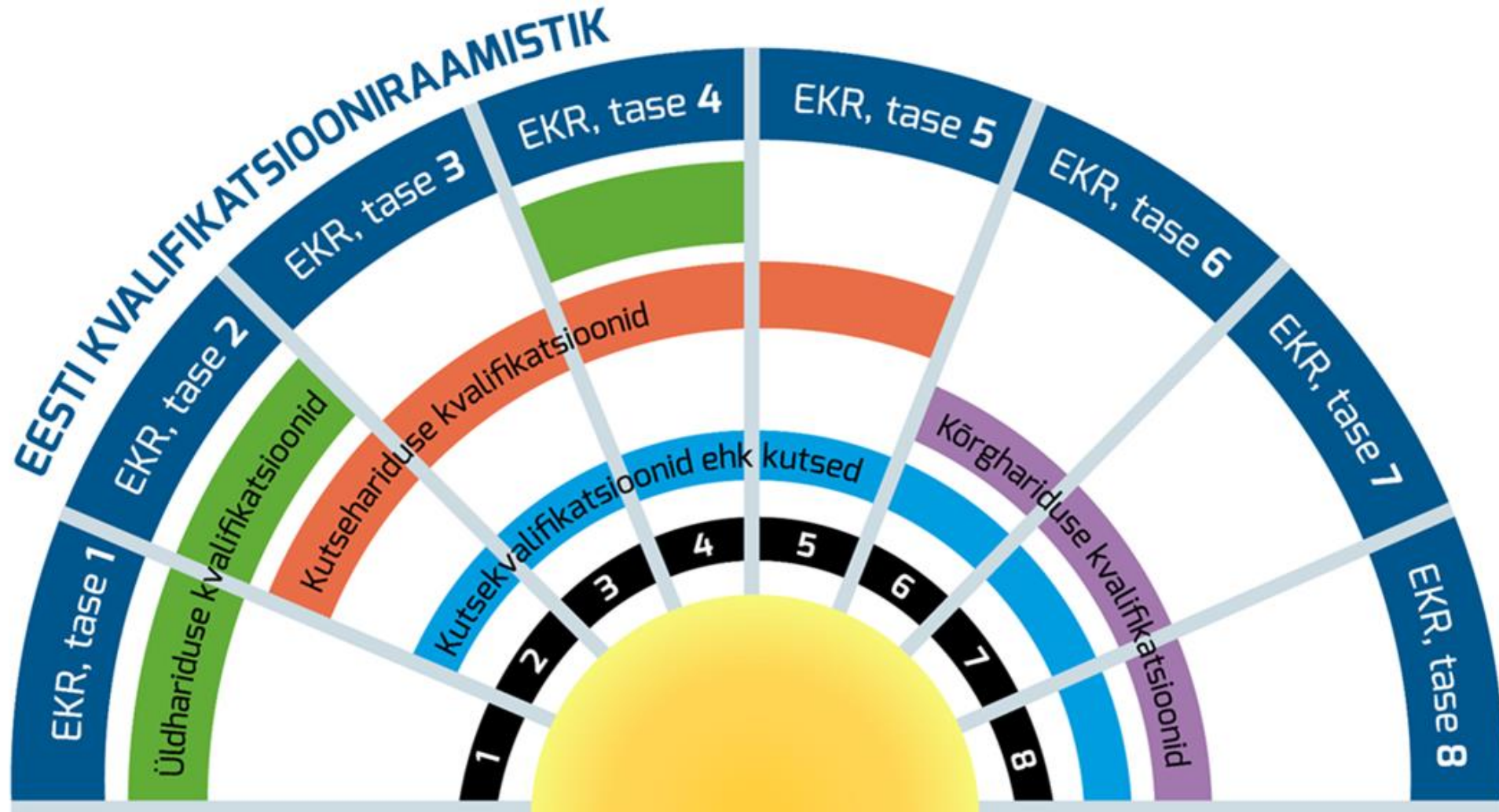
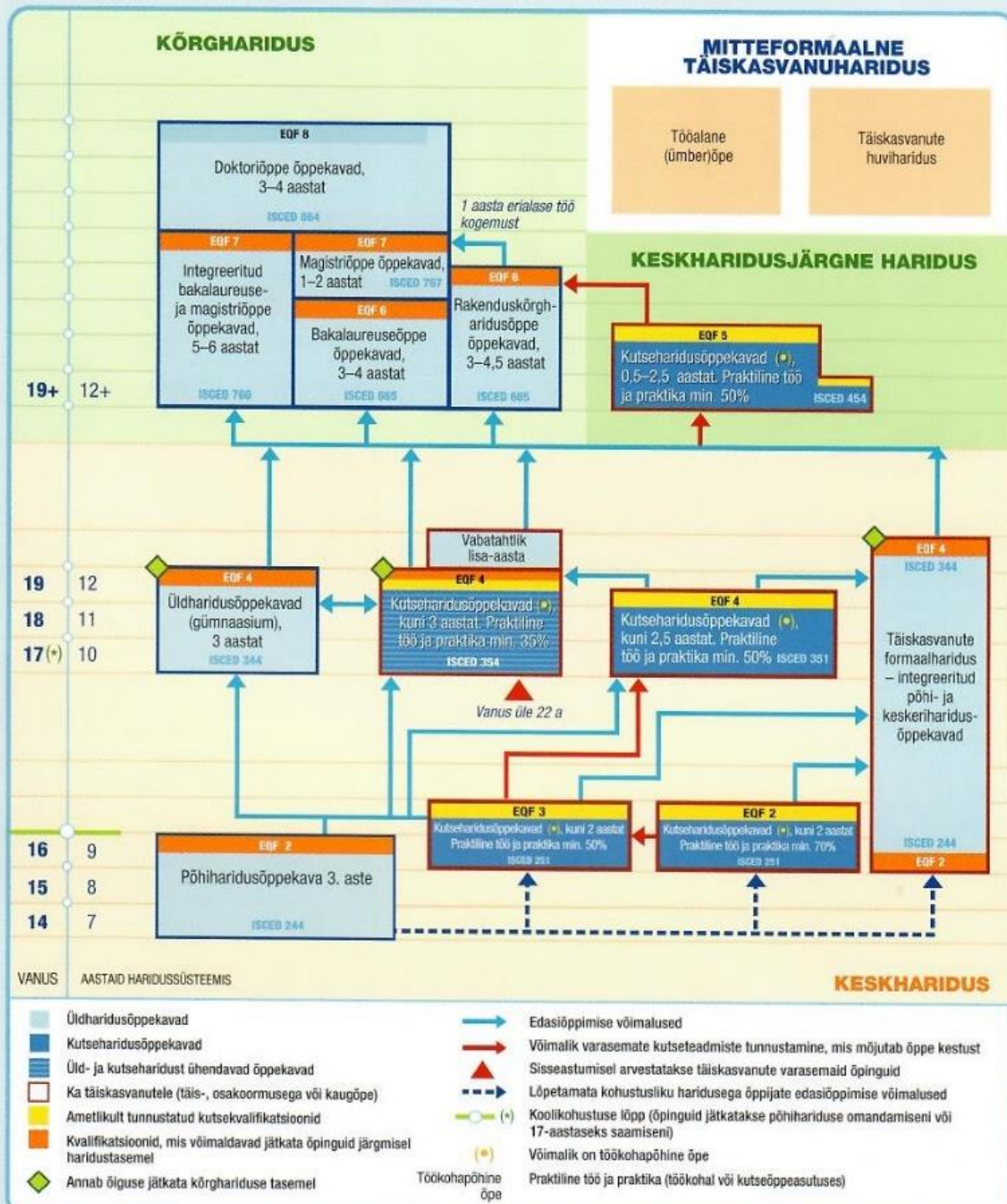

Kutse- ja üldhariduse integratsioon ehk vajalik koostegemine

Tarmo Loodus
Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingu esimees
Viljandi kutseõppekeskuse direktor

Kuidas haridussüsteem täna toimib

- Alus- ja põhiharidus on KOV korraldada:
 - Ühtsed riiklikud õppekavad ja õpitingimused on riigi korraldada,
 - KOV pole õppekavade sisuga just palju pistmist,
 - KOV ülesanne on riigi poolt kehtestatu ellu viia.
- Üldkeskharidus on riigi ja KOV korraldada
 - õppijaid 2018/2019 õ.-a. 22 500
 - Põhikoole on 301, riigi korraldada
 - gümnaasiume 160, riigi korraldada 18, lõpetajaid ca 6400
- Kutseharidus on riigi ja KOV korraldada
 - Õppijaid 23 400, lõpetajaid 8300
 - Riigikoole on 26, õppijaid on 20 000
 - Erakoole on 13, õppijaid 450
 - Munitsipaalkoole on 2, õppijaid 2940 (Tartu KHK 2762)

- EÕS 2020:
 - Inimesed õpivad selleks, et täisealiseks saades iseseisvat elu elada, oma oskuste ja teadmistega leib lauale tuua, pere ära toita ja õnnelik olla,
 - Vajadused – õpe lähtub õppija huvidest ja võimetest, toetab tema arengut ja arvestab tööturu vajadusi,
 - Võimalused – elukestva õppe süsteem pakub inimestele kvaliteetseid, kaasaegseid, paindlikke ja õppija erivajadusi arvestavaid õpivõimalusi.
- Eesmärgid puudutavad õppijatena nii lapsi, noori kui ka täiskasvanuid ja vanemaealisi ning nende saavutamiseks peavad panustama kõik: õppijad ise, tööandjad, lapsevanemad, koolid, ministeerium ja kogu ühiskond laiemalt.

Miks asjad ei edene?

- KOV pole kaasatud põhihariduse õppekavade loomesse, kohaliku elu-olu õpetamiseks suurt võimalust pole,
- Ettevõtlikkuse ja ettevõtluse õppe maht ja koht üldhariduses on väike,
- KOV on hariduses kaasatud kooli arengukava ja hoolekogude kaudu,
- KOV ei tea, mida annab gümnaasiumis kohaliku elu huvides ära teha,
- KOV ei tea eriti palju kutseharidusest – need on ju üldjuhul riigi koolid ...
- Ettevõtlus pole KOV tegevusväli – kooli ja ettevõtluse sidustamine on vähene,
- Põhi- ja kutsekoolid ei tee koostööd, seda piirab põhikooli jäik õppekava,
- Gümnaasiumid ja kutsekoolid ei tee tihedat koostööd, sest mõlemal on oluline peade arv (pearaha), need on konkurendid,
- Kutseõppeasutused saavad ise hakkama ja ei huvitu üldharidusest, pead on tähtsad!

Milline võiks olla koostöö?

- 6400 gümnaasiumi ja 8300 kutseõppeasutustes lõpetajat (2018) on suur vägi, kes suunduvad kas õppima või majandust turgutama.
- KOV peab teadma, millist tööjõudu on ettevõtjatel vaja ja olema suunajana sillaks üld- ja kutsehariduse ning ettevõtjate vahel.
- Karjäärinõustamine ja karjääriõpe tuleb KOVis koos ettevõtjatega tuua olulise õppeainena esikohale.
- Loomes ühised koolideüleised ettevõtlikkuse ja ettevõtluse õpetamise keskused
- KOV tasandil tuleb üle vaadata volikogude hariduskomisjonide, valitsuste ja nende suunata olevate koolide hoolekogude rollid.
- Gümnaasiumid ja kutsekoolid peavad ettevõtjatele ja õppijatele vastastikku pakkuma KOVis vajalikke kursusi, praktikakohti.

Kuidas edasi?

- Loomes olukorra, kus põhikooli ja gümnaasiumi õppekavades on koht ka kohaliku eripära, ettevõtjate vajadustega arvestamiseks.
- Kaasame kohaliku elu edendamiseks arengukava koostamisse kõik KOVis tegutsevad ettevõtjad, haridus- ja kutseõppe asutused.
- Kutsume lauda ka sellesisulised MTÜ-d. Viljandi on näiteks MTÜ StartUp Viljandi (Kait Lukka), mis tegeleb ettevõtlusõppega kutsekoolis, akadeemias ja gümnaasiumis.
- Vajame ettevõtluse ja Kutseõppe ning KOV koostöö koordineerimiseks maakonnatasandi koostöövormi.
- Otsustame, milline on MAKide roll selles protsessis.
- Mehitame vajalikud institutsioonid ja panustame ressursi ettevõtmise õnnestumisse.

- Kui KOV, ettevõtjad, meie haridusasutused suudavad ühes koos kohaliku elu edendajatena toimetada, koostöös uusi lahendusi pakkuda, võime loota kohaliku elu-olu paranemisele.
- Vana viisi edasi minnes, läheb enamusel meis olukord halvemaks.

Täna kuulamast,
täna kaasmõtlemise eest!

tarmo.loodus@vikk.ee

